

Zadeva C-175/09

Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs

proti

AXA UK plc

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division))

„Šesta direktiva o DDV – Oprostitev – člen 13(B)(d), točka 3 – Transakcije v zvezi s plačili in transferji – Izterjava dolgov in factoring – Načrt plačil za zobozdravstveno oskrbo – Storitve zbiranja in obdelave plačil za račun strank ponudnika storitev“

Povzetek sodbe

Davčne določbe – Usklajevanje zakonodaj – Prometni davki – Skupni sistem davka na dodano vrednost – Oprostitve, določene s Šesto direktivo – Bančne transakcije iz člena 13(B)(d), točka 3

(Direktive Sveta 77/388, člen 13(B)(d), točka 3)

Člen 13(B)(d), točka 3, Šeste direktive 77/388 o usklajevanju zakonodaje držav članic o prometnih davkih je treba razlagati tako, da za opravljanje storitev – ki v bistvu pomeni, da se od banke tretje osebe v okviru sistema „Direct Debit“ zahteva prenos zneska, ki ga ta oseba dolguje stranki ponudnika storitev, na račun te stranke, da se stranki pošiljajo poročila glede prejetih zneskov, da se vzpostavi stik s tretjimi osebami, od katerih ponudnik storitev ni prejel plačila, in nazadnje, da se banki ponudnika storitev da navodilo, da prenese prejeta plačila, zmanjšana za plačilo ponudniku storitev, na bančni račun stranke – ne spada med oprostitve DDV, določene v tej določbi.

Taka storitev je namreč zajeta s pojmom „izterjava dolgov in factoring“ v smislu člena 13(B)(d), točka 3, in je torej izključena s seznama oprostitev, saj je njen namen strankam ponudnika storitev zagotoviti plačilo denarnih zneskov, ki jim jih dolgujejo te tretje osebe, in torej se z njo poskuša doseči plačilo dolgov. S prevzemom izterjave dolgov za upnikov račun ponudnik storitev strankam odvzame naloge, ki bi jih te kot upnice brez njegovega posredovanja morale opravljati same in ki pomenijo zahtevanje prenosa dolgovanj zneskov prek sistema „Direct Debit“.

(Glej točke 28, 32, 33 in 36 ter izrek.)

SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 28. oktobra 2010(*)

„Šesta direktiva o DDV – Oprostitev – člen 13(B)(d), točka 3 – Transakcije v zvezi s plačili in transferji – Izterjava dolgov in factoring – Načrt plačil za zobozdravstveno oskrbo – Storitve zbiranja in obdelave plačil za račun strank ponudnika storitev“

V zadevi C-175/09,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložilo Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Združeno kraljestvo) z odločbo z dne 8. aprila 2009, ki je prispela na Sodišče 14. maja 2009, v postopku

Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs

proti

AXA UK plc,

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik senata, D. Šváby, sodnik, R. Silva de Lapuerta, sodnica, G. Arestis in T. von Danwitz (poročevalci), sodnika,

generalni pravobranilec: P. Cruz Villalón,

sodni tajnik: N. Nanev, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 3. junija 2010,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za AXA UK plc J. Peacock, QC, in M. Angiolini, barrister,
- za vlado Združenega kraljestva H. Walker, zastopnica, skupaj z R. Hillom, barrister,
- za nemško vlado M. Lumma in C. Blaschke, zastopnika,
- za grško vlado S. Spiropoulos, I. Bakopoulos, G. Kanellopoulos in V. Karra, zastopniki,
- za italijansko vlado G. Palmieri, zastopnica, skupaj s S. Fiorentinom, avvocato dello Stato,
- za Evropsko komisijo R. Lyal in M. Afonso, zastopnika,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 13(B)(d), točka 3, Šeste direktive Sveta z dne 17. maja 1977 o usklajevanju zakonodaje držav članic o prometnih davkih – Skupni sistem davka na dodano vrednost: enotna osnova za odmero (77/388/EGS) (UL L 145, str. 1, v nadaljevanju: Šesta direktiva), ki določa, da so transakcije v zvezi z, med drugim, plačili in transferji, oproščene davka na dodano vrednost (v nadaljevanju: DDV).

2 Ta predlog je bil vложен v okviru spora med Commissioners for Her Majesty's Revenue and

Customs (v nadaljevanju: Commissioners) in AXA UK plc (v nadaljevanju: AXA) glede obveznosti plačila DDV za provizije, ki jih družba Denplan Ltd (v nadaljevanju: Denplan) dobi v zameno za opravljanje storitev za svoje stranke, ki bi morale biti po mnenju družbe AXA oproščene DDV.

Pravni okvir

Ureditev Unije

3 Člen 2(1) Šeste direktive določa, da je predmet DDV „dobava blaga ali storitev, ki jo davčni zavezanec, ki deluje kot tak, opravi na ozemlju države za plačilo“.

4 Člen 13 Šeste direktive, naslovljen „Oprostitev na ozemlju države“, določa:

„[...]“

B. Druge oprostitve

Brez poseganja v druge določbe Skupnosti države članice pod pogoji, ki jih določijo zaradi zagotavljanja pravilne in enostavne uporabe oprostitvev in preprečevanja vsakršnih možnih utaj, izogibanj ali zlorab, oprostitijo:

[...]

(d) naslednje transakcije:

[...]

3. transakcije, vključno s posredovanjem, v zvezi z depoziti, tekočimi računi, plačili, transferji, dolgovi, čeki ali drugimi plačilnimi instrumenti, razen izterjave dolgov in factoringa;

[...]“

Nacionalna ureditev

5 Oprostitvev, določena v členu 13(B)(d), točka 3, Šeste direktive, je bila v Združeno kraljestvo prenesena z delom 5, točka 1, priloge 9 k zakonu iz leta 1994 o DDV (Value Added Tax Act 1994), na podlagi katerega so DDV oproščeni „[i]zdajanje, prenos ali prejem denarja ali katero koli ravnanje z njim, katere koli oblike zavarovanja denarja ali katera koli navodila ali nalogi za izplačilo denarja“.

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

6 Družba AXA je reprezentativna članica DDV-skupine, ki vključuje družbo Denplan. Ta družba opravlja vrsto storitev za zobozdravnike, namenjenih podpori pri opravljanju njihovih dejavnosti, najpomembnejša storitev pa je vodenje račnov plačil med zobozdravniki in njihovimi pacienti. V skladu z račtom plačil zobozdravniki svojim pacientom zagotavljajo določeno raven redne zobozdravstvene oskrbe, ki zajema redne preglede ali kateri koli potreben poseg, ali obe vrsti storitev, za kar pacient plačuje določeno mesečno plačilo.

7 Če se pacient zobozdravnika, ki uporablja storitve družbe Denplan, odloči za enega od račnov plačil, s svojim zobozdravnikom podpiše pogodbo, katere pogoji so določeni na standardnem obrazcu, ki ga predloži družba Denplan, in v kateri je običajno predvideno, da mora pacient plačevati mesečno plačilo družbi Denplan, ki nastopa kot zobozdravnikov zastopnik pri prejemanju plačila, ki jih dolguje zobozdravniku. Pacient hkrati izpolni in podpiše standardni obrazec „pooblastilo“ v korist družbe Denplan na podlagi sheme „Direct Debit“, ki velja v

Združenem kraljestvu. Pooblastilo „Direct Debit“ pomeni trajni nalog, ki ga stranka – v obravnavanem primeru pacient – da svoji banki, da opravi vsa plačila na zahtevo doloene tretje osebe, v obravnavanem primeru družbe Denplan. Navedeni obrazec vsebuje podatke o firmi in sedežu pacientove banke ter številko njegovega bannega računa.

8 Družba Denplan po prejemu kopije pogodbe in obrazca za pooblastilo „Direct Debit“, ki ga je izpolnil pacient, vnese njegove podatke, zlasti ime in naslov, v svoje računalniške sisteme in pacientovi banki po elektronskem sistemu sporoči podatke o tem pooblastilu. To pooblastilo velja kot trajni nalog pacientovi banki, dokler je pacient ne obvesti, da ga želi preklicati.

9 Družba Denplan vsak mesec na doloen dan poskrbi za zbiranje plačil, ki jih pacienti dolgujejo svojim zobozdravnikom. Za to ustvari elektronsko datoteko za vsakega pacienta, ki jo uporabi za posredovanje podatkov sistemu Bankers' Automated Clearing System (avtomatiziran elektronski sistem klirinške hiše, v nadaljevanju: BACS), ki je avtomatiziran elektronski sistem, ki ga vzpostavi in upravlja družba, katere vsi člani so veje banke s sedežem v Združenem kraljestvu. Podatki, ki jih družba Denplan posreduje sistemu BACS, glede vsakega pacienta zajemajo številko njegovega bannega računa in znesek, ki ga je treba dvigniti s tega računa. Sistem BACS nato te podatke posreduje naprej na center za obdelavo zadevne banke.

10 Če pacient ne prekliče pooblastila „Direct Debit“ in če je na njegovem računu, ki ostane odprt, dovolj sredstev za izvedbo plačila, banka obremeni navedeni račun in o tem obvesti BACS. Ta sistem nato knjiži ustrezen znesek v dobro banke družbe Denplan, zato da ga ta banka potem knjiži v dobro družbe Denplan. S to metodo se izvrši prenos zahtevanega zneska s pacientovega bannega računa na bančni račun družbe Denplan. Družba Denplan prejema poročila sistema BACS o opravljenih in neopravljenih plačilih. Družba Denplan nato poročila pošlje zadevnim zobozdravnikom in tudi skrbi za vzpostavljanje stikov s pacienti, katerih plačil ni prejela.

11 Družba Denplan približno deset dni po prejemu plačil na svoj bančni račun vsakemu zobozdravniku poroča o plačilih, ki jih je prejela z računov pacientov tega zobozdravnika, in izvede dogovorjene odtegljaje. Družba Denplan to stori z nalogom svoji banki, da z njenega bannega računa na bančni račun zadevnega zobozdravnika prenese skupni znesek, ki ga dolguje temu zobozdravniku.

12 Eden od odtegljajev, ki jih opravi družba Denplan od vsakega plačila, ki ga prejme v korist zobozdravnika, je provizija, ki jo zaračuna zobozdravniku. Ta odtegljaj se izračuna kot odstotek od vsakega prejetega plačila. V skladu s predložitveno odlobo del provizij, ki se odtegnejo od plačil pacientov, pomeni plačilo tega zobozdravnika za storitev zbiranja plačil, ki jih za račun zobozdravnikov opravlja družba Denplan in ki pomeni prejemanje plačil z bančnih računov strank prek sistema „Direct Debit“ in poročanje zobozdravniku o vseh prejetih plačilih. V postopku pred predložitvenim sodiščem je sporen prav status te operacije glede na DDV.

13 Commissioners so z odlobo, sprejeto junija 2006, zavrnilo ugovor družbe AXA za DDV, ki naj bi ga preplačala v obračunskem obdobju od marca 2002 do decembra 2004. Commissioners so z drugo odlobo septembra 2006 odmerili znesek DDV za storitve, opravljene v obračunskem obdobju od marca 2005 do marca 2006. Obe odločitvi sta temeljili na ugotovitvi, da so bile provizije, ki jih je družba Denplan zaračunala zobozdravnikom, plačila za opravljanje storitev, ki so predmet DDV.

14 Družba AXA je julija in oktobra 2006 zoper ti odloži vložila pritožbi pri VAT and Duties Tribunal, London, ki je odločilo, da so bile navedene provizije oproščene plačila DDV, ker so bile plačilo za finančno storitev, ki spada na področje uporabe člena 13(B)(d), točka 3, Šeste direktive. High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division, Revenue List je zavrnilo pritožbo Commissioners zoper to sodbo. Commissioners so zato vložili tožbo pri predložitvenem sodišču.

15 Po mnenju tega sodišča je ključno vprašanje v zadevi, o kateri odloča, ali se oprostitev plačila DDV, določena v členu 13(B)(d), točka 3, Šeste direktive za „transakcije [...] v zvezi s [...] plačili, transferji“, uporablja za storitev, ki se opravi za stranko, in sicer za zobozdravnika, ki želi prejemati plačila od tretjih oseb, in sicer od pacientov, pri čemer gre za storitev zbiranja plačil z bančnih računov teh tretjih oseb prek sistema „Direct Debit“ in poročanja stranki o vseh prejetih plačilih.

16 Predložitveno sodišče se v zvezi s tem sklicuje na sodbo z dne 5. junija 1997 v zadevi SDC (C-2/95, Recueil, str. I-3017), zlasti na točki 53 in 66 te sodbe, v katerih je Sodišče presodilo, da morajo v zvezi s „transakcijo, ki se nanaša na transferje“, storitve imeti učinek prenosa sredstev in povzročiti spremembe v pravnem in finančnem položaju.

17 Ker je Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) menilo, da je rešitev spora o glavni stvari odvisna od razlage prava Unije, je prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Kakšne so značilnosti storitve, ki je oproščena davka, ki ima učinek prenosa sredstev in povzroči spremembe v pravnem in finančnem položaju? Zlasti:

a) Ali oprostitev velja za storitve, ki jih sicer ne bi bilo treba opravljati nobeni od finančnih institucij, ki (i) knjižijo v breme enega računa in (ii) opravijo ustrezni dobropis na drug račun ali (iii) opravijo vmesno nalogo med (i) in (ii)?

b) Ali oprostitev velja za storitve, ki ne vključujejo opravljanja nalog knjiženja v breme računa in ustreznega dobropisa na drug račun, ki pa se lahko, če pride do prenosa sredstev, razumejo kot vzrok tega prenosa?

2. Ob upoštevanju [zgoraj navedene] sodbe SDC, ali gospodarski subjekt (ki sam ni banka) opravlja oproščeno storitev v skladu s členom 13[(B)(d), točka 3, Šeste direktive], če naloge, ki jih opravlja za svojo stranko:

a) vključujejo zbiranje, obdelavo in nadaljnje plačilo denarnih sredstev, ki jih stranki dolguje tretja oseba, zlasti pa naloge:

– posredovanja podatkov banki tretje osebe in zahtevanje plačila z bančnega računa tretje osebe na bančni račun gospodarskega subjekta na podlagi trajnega pooblastila, ki ga tretja oseba da banki (v okviru sistema „Direct Debit“), in nato, če banka opravi plačilo,

– dajanja navodila lastni banki, da prenese sredstva z njegovega računa na bančni račun stranke,

vendar

b) ne vključujejo nalog (i) knjiženja v breme bančnega računa in (ii) ustreznega dobropisa na drug bančni račun ali (iii) opravljanja katere koli vmesne naloge med (i) in (ii)?

3. Ali bi bil odgovor na drugo vprašanje drugačen, če se storitev, opisana v tem vprašanju,

opravlja s posredovanjem podatkov elektronskemu sistemu, ki nato samodejno komunicira z zadevno banko, ?eprav posredovanje podatkov morda ne bo vedno povzro?ilo izvedbe prenosa (na primer ker je tretja oseba preklicala trajno pooblastilo, ki ga je dala svoji banki, ali ker na ra?unu nima dovolj sredstev)?“

Vprašanje za predhodno odlo?anje

18 Predložitveno sodiš?e z vprašanji, ki jih je treba prou?iti skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba ?len 13(B)(d), to?ka 3, Šeste direktive razlagati tako, da je storitev, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, oproš?ena DDV.

19 Ta storitev „zbiranja pla?il“, ki jo svojim strankam zagotavlja družba Denplan in je med drugim opisana v drugem vprašanju pod to?ko (a), zajema zbiranje, obdelavo in nadaljnje pla?ilo denarnih sredstev, ki jih strankam družbe Denplan, in sicer zobozdravnikom, dolgujejo tretje osebe, in sicer pacienti. Navedena storitev pomeni zlasti, da se posredujejo podatki banke tretje osebe zaradi zahteve prenosa dolo?enega denarnega zneska z ban?nega ra?una tretje osebe na ban?ni ra?un ponudnika storitev na podlagi trajnega pooblastila, ki ga ta tretja oseba da svoji banki, in se nato dajo navodila banki ponudnika storitve, da prenese sredstva z njegovega ra?una na ban?ni ra?un stranke. Ponudnik storitev medtem svoji stranki pošlje izpisek v zvezi s prejetimi zneski in vzpostavi stik s tretjimi osebami, od katerih zahtevani znesek ni bil prenesen na njegov ra?un.

20 Glede na to, da navedena storitev združuje ve? dejanj, je treba, prvi?, ugotoviti, ali družba Denplan z vidika DDV zlasti za razlago dolo?be, na katero se nanašajo zastavljena vprašanja, za svoje stranke opravlja ve? razli?nih in samostojnih storitev, ki jih je treba presoјati lo?eno, ali pa enotno kompleksno storitev, sestavljeno iz ve? elementov (glej v tem smislu zlasti sodbe z dne 27. oktobra 2005 v zadevi Levob Verzekeringen in OV Bank, C?41/04, ZOdl., str. I?9433, to?ki 18 in 20; z dne 21. februarja 2008 v zadevi Part Service, C?425/06, ZOdl., str. I?897, to?ki 48 in 49, in z dne 19. novembra 2009 v zadevi Don Bosco Onroerend Goed, C?461/08, ZOdl., str. I-11079, to?ka 34).

21 V nekaterih okoliš?inah je namre? treba ve? formalno razli?nih transakcij, ki bi lahko bile opravljene lo?eno in bi bile zato lo?eno predmet obdav?itve ali oprostitve, obravnavati kot enotno transakcijo, ?e transakcije niso samostojne. To še zlasti velja, kadar sta dva ali ve? elementov ali dejanj, ki jih opravi dav?ni zavezanec za stranko, tako tesno povezana, da objektivno sestavljata eno samo nedeljivo gospodarsko transakcijo, katere razdelitev bi bila umetna (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Part Service, to?ki 51 in 53; sodbo z dne 11. junija 2009 v zadevi RLRE Tellmer Property, C?572/07, ZOdl., str. I?4983, to?ki 18 in 19, in zgoraj navedeno sodbo Don Bosco Onroerend Goed, to?ki 36 in 37).

22 Kot je razvidno iz sodne prakse Sodiš?a, je treba, kadar transakcija obsega skupek elementov in dejanj, upoštevati vse okoliš?ine, v katerih se opravi zadevna transakcija, da bi se ugotovilo, ali gre za dve ali ve? razli?nih transakcij ali pa gre za enotno transakcijo (glej v tem smislu zlasti zgoraj navedeno sodbo Levob Verzekeringen in OV Bank, to?ka 19; sodbo z dne 29. marca 2007 v zadevi Aktiebolaget NN, C?111/05, ZOdl., str. I?2697, to?ka 21, in zgoraj navedeno sodbo Don Bosco Onroerend Goed, to?ka 38).

23 Glede transakcij, kakršne so te, na katere se nanaša predložitvena odlo?ba, je treba ugotoviti, da so dejanja, ki jih opravlja Denplan, z vidika DDV nelo?ljivo povezana. Gospodarski cilj teh dejanj je prenos zneska, ki ga pacient vsak mesec dolguje zobozdravniku. Prenos dolgovanega zneska na ban?ni ra?un ponudnika storitev pomeni za stranko tega ponudnika korist, ?e je ta znesek, zmanjšán za pla?ilo ponudnika storitev, nato nakazan stranki in ?e ponudnik storitev stranko obvesti o prejetih zneskih. Zato je treba storitev iz postopka v glavni stvari v

okolih, ki jih je navedlo predložitveno sodišče, z vidika DDV šteti za enotno transakcijo.

24 Glede, drugi, vprašanja, ali za storitev, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, velja oprostitev, določena v členu 13(B)(d), točka 3, Šeste direktive, ki se nanaša na transakcije in transferje, je treba poudariti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso oprostitve, navedene v tem členu 13, pomenijo samostojne pojme prava Unije, katerih namen je izogniti se razlikam pri uporabi sistema DDV v različnih državah članicah (glej zlasti sodbe z dne 4. maja 2006 v zadevi Abbey National, C-169/04, ZOdl., str. I-4027, točka 38; z dne 19. aprila 2007 v zadevi Velvet & Steel Immobilien, C-455/05, ZOdl., str. I-3225, točka 15; z dne 22. oktobra 2009 v zadevi Swiss Re Germany Holding, C-242/08, ZOdl., str. I-10099, točka 33, in z dne 10. junija 2010 v zadevi Future Health Technologies, C-86/09, še neobjavljena v ZOdl., točka 28).

25 Iz sodne prakse je poleg tega razvidno, da je treba izraze, uporabljene za opis oprostitve iz člena 13 Šeste direktive, razlagati ozko, saj te oprostitve pomenijo izjeme od splošnega načela, na podlagi katerega se DDV plača za vsako dobavo blaga ali storitev, ki jo davčni zavezanec opravi za plačilo. Vendar pa mora razlaga navedenih izrazov zagotoviti, da se zadevnim oprostitvam ne odvzame njihov polni učinek (glej v tem smislu zgoraj navedeni sodbi Don Bosco Onroerend Goed, točka 25 in navedena sodna praksa, in Future Health Technologies, točka 30, ter sodbo z dne 30. septembra 2010 v zadevi EMI Group, C-581/08, še neobjavljena v ZOdl., točka 20).

26 Prav tako je treba poudariti, da so transakcije, ki so na podlagi člena 13(B)(d), točka 3, Šeste direktive oproščene davka, opredeljene glede na naravo opravljenih storitev, ne pa glede na to, kdo jih opravlja ali prejema (glej zgoraj navedeno sodbo SDC, točki 32 in 56; sodbo z dne 26. junija 2003 v zadevi MKG-Kraftfahrzeuge-Factoring, C-305/01, Recueil, str. I-6729, točka 64, in zgoraj navedeno sodbo Swiss Re Germany Holding, točka 44 in navedena sodna praksa). Oprostitev torej ni odvisna od pogoja, da transakcije opravi ustanova ali pravna oseba določene vrste, saj zadevne transakcije spadajo na področje finančnih transakcij (glej v tem smislu zgoraj navedene sodbe SDC, točka 38; Velvet & Steel Immobilien, točka 22, in Swiss Re Germany Holding, točka 46).

27 Sodišče je nazadnje v zvezi z različnimi oprostitvami iz člena 13(B)(d) Šeste direktive odločilo, da morajo zadevne storitve, da bi bile opredeljene kot oproščene transakcije, sestavljati na splošno samostojno celoto, katere namen je izpolniti specifične in nujne naloge storitve, opisane v tej določbi (glej v tem smislu glede člena 13(b)(d), točki 3 in 5, Šeste direktive zgoraj navedeno sodbo SDC, točki 66 in 75; glede člena 13(B)(d), točka 5, sodbo z dne 13. decembra 2001 v zadevi CSC Financial Services, C-235/00, Recueil, str. I-10237, točki 25 in 27, in glede člena 13(B)(d), točka 6, zgoraj navedeno sodbo Abbey National, točka 70).

28 V zvezi s storitvijo iz postopka v glavni stvari je treba poudariti, da je njen cilj strankam družbe Denplan, in sicer zobozdravnikom, zagotoviti plačilo denarnih zneskov, ki jim jih dolgujejo njihovi pacienti. Družba Denplan mora proti plačilu izterjati dolgove in zagotavlja storitev upravljanja teh dolgov za upnikov račun. Zato ta storitev na celoma pomeni transakcijo v zvezi s plačili, ki so v skladu s členom 13(B)(d), točka 3, Šeste direktive, oproščena plačila davka, razen če bi šlo za „izterjavo dolgov in factoring“, torej za storitev, ki je z navedeno določbo, *in fine*, izrecno izključena s seznama oprostitve.

29 Ker pojem „izterjava dolgov in factoring“ v Šesti direktivi ni opredeljen, je treba člen 13(B)(d), točka 3, *in fine*, Šeste direktive obravnavati v njegovem okviru in ga razlagati glede na namen zadevne določbe in splošneje glede na organizacijo navedene direktive (zgoraj navedena sodba MKG-Kraftfahrzeuge-Factoring, točka 70; glej v tem smislu tudi sodbi z dne 13. julija 1989 v zadevi Henriksen, 173/88, Recueil, str. 2763, točka 11, in z dne 3. marca 1994 v zadevi Tolsma, C-16/93, Recueil, str. I-743, točka 10).

30 Medtem ko je treba, kot je bilo poudarjeno v točki 25 te sodbe, oprostitve iz člena 13 Šeste direktive razlagati ozko, ker gre za odstopanja od splošne uporabe DDV, je treba pojem „izterjava dolgov in factoring“ – ki je izjema od take določbe o odstopanju od splošne uporabe DDV, katere posledica je, da za v njej določene transakcije velja obdavčitev, ki pomeni temeljno pravilo, na katerem temelji Šesta direktiva – razlagati široko (glej zgoraj navedeno sodbo MKG/Krafftfahrzeuge/Factoring, točke 72, 73 in 75, in po analogiji sodbo z dne 15. januarja 2002 v zadevi Libéros proti Komisiji, C-171/00 P, Recueil, str. I-451, točka 27).

31 V skladu s sodno prakso Sodišča se pojem „izterjava dolgov in factoring“ v smislu člena 13(B)(d), točka 3, Šeste direktive, nanaša na finančne transakcije, katerih namen je plačilo denarnega dolga (glej zgoraj navedeno sodbo MKG/Krafftfahrzeuge/Factoring, točka 78).

32 Iz te sodne prakse izhaja, da je storitev iz postopka v glavni stvari, ki jo zobozdravnikom zagotavlja družba Denplan, zajeta s pojmom „izterjava dolgov in factoring“ v smislu člena 13(B)(d), točka 3, Šeste direktive.

33 Namen te storitve je namreč strankam družbe Denplan, in sicer zobozdravnikom, zagotoviti plačilo denarnih zneskov, ki jim jih dolgujejo njihovi pacienti. Z navedeno storitvijo se torej poskuša doseči plačilo dolgov. S prevzemom izvedbe izterjave dolgov za upnikov račun družba Denplan svojim strankam odvzame naloge, ki bi jih te kot upnice brez njenega posredovanja morale opravljati same in ki pomenijo zahtevanje prenosa dolgovanj zneskov prek sistema „Direct Debit“.

34 V nasprotju s trditvijo Komisije je brezpredmetno, ali se navedena storitev opravlja ob zapadlosti zadevnih dolgov. Besedilo člena 13(B)(d), točka 3, *in fine*, Šeste direktive se nanaša na izterjavo vseh vrst dolgov, ne da bi bilo njegovo področje uporabe omejeno na dolgove, ki niso bili poravnani ob svoji zapadlosti. Poleg tega factoring, katerega vse oblike so zajete s pojmom „izterjava dolgov in factoring“ (glej zgoraj navedeno sodbo MKG/Krafftfahrzeuge/Factoring, točka 77), ni omejen na dolgove, glede katerih je dolжник že v zamudi s plačilom. Predmet so lahko tudi dolгови, ki še niso zapadli v plačilo in ki bodo plačani ob zapadlosti.

35 Poleg tega je glede na razlago izjeme od odstopanja uporabe DDV, podane v sodni praksi, navedeni v točkah 30 in 31 te sodbe, za opredelitev storitve iz postopka v glavni stvari kot „izterjave dolgov in factoringa“ prav tako brezpredmetno, da ta storitev ne predvideva prisilnih ukrepov za dejansko plačilo zadevnih dolgov.

36 Ob upoštevanju navedenega je treba na zastavljena vprašanja odgovoriti, da je treba člen 13(B)(d), točka 3, Šeste direktive razlagati tako, da opravljanje storitev – ki v bistvu pomeni, da se od banke tretje osebe v okviru sistema „Direct Debit“ zahteva prenos zneska, ki ga ta oseba dolguje stranki ponudnika storitev, na račun te stranke, da se stranki pošiljajo poročila glede prejetih zneskov, da se vzpostavi stik s tretjimi osebami, od katerih ponudnik storitev ni prejel plačila, in nazadnje, da se banki ponudnika storitev da navodilo, da prenese prejeta plačila, zmanjšana za plačilo ponudniku storitev, na bančni račun stranke – ne spada med oprostitve DDV, določene v tej določbi.

Stroški

37 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloži o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

Člen 13(B)(d), točka 3, Šeste direktive Sveta z dne 17. maja 1977 o usklajevanju zakonodaje držav članic o prometnih davkih – Skupni sistem davka na dodano vrednost: enotna

osnova za odmero (77/388/EGS) je treba razlagati tako, da za opravljanje storitev – ki v bistvu pomeni, da se od banke tretje osebe v okviru sistema „Direct Debit“ zahteva prenos zneska, ki ga ta oseba dolguje stranki ponudnika storitev, na račun te stranke, da se stranki pošiljajo poročila glede prejetih zneskov, da se vzpostavi stik s tretjimi osebami, od katerih ponudnik storitev ni prejel plačila, in nazadnje, da se banki ponudnika storitev da navodilo, da prenese prejeta plačila, zmanjšana za plačilo ponudniku storitev, na bančni račun stranke – ne spada med oprostitve DDV, določene v tej določbi.

Podpisi

* Jezik postopka: angleščina.